

[Vivike.]
vejen med fredningsnævnet. Det kan ministeren jo desværre ikke gøre noget ved, men der er et eller andet, der siger kuk her, og noget der er galt.

Landbrugsministeren (Peter Larsen): Jeg har ikke meget at føje til de sidste bemærkninger, hr. Vivike gjorde. Vi har i landbrugsministeriet ganske klare regler for, hvordan den slags sager skal køres, og må alene henholde os til loven. Det, der er vor opgave i landbrugsministeriet, er simpelt hen at afgøre, om sagen skal gå til den tredje og højere instans, nemlig overlandvæsenkommissionen, og det har vi ikke taget endelig stilling til endnu.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af **Bertel Pedersen** til handelsministeren:

„Vil ministeren genindføre kvantitative importrestriktioner vedrørende indførsel af kantsten fra Portugal?“

Skriftlig begrundelse:

EFTA-konventionens artikel 20 hjemler adgang til en midlertidig importrestriktion i en periode indtil 18 måneder. Forudsætningen for at bringe bestemmelsen i anvendelse er, at der er sket en kendelig stigning i arbejdsløsheden.

Arbejdsløsheden inden for stenindustrien er betydelig, og for kantstenshuggerne har der i de sidste 6 måneder været en arbejdsløshed på 75 til 80 pct.

Formanden: Spørgeren har ordet for at supplere sin skriftlige begrundelse af spørgsmålet.

Bertel Pedersen: Når dette spørgsmål rejses over for handelsministeren, er det for at gøre et forsøg på at hjælpe stenindustrien i Danmark, i dette tilfælde kantstensproduktionen, som i det væsentlige er koncentreret på Bornholm. Ved liberaliseringen ifølge EFTA-konventionen, som Danmark gennemførte i januar 1966, blev importen af kantsten fra Portugal ca. firdoblet. I 1967 skete der et mindre fald, hvorefter importen igen steg i 1968 og udgjorde ca. 11.000 t.

For den bornholmske kantstensindustri skaber denne konkurrence store vanskeligheder. Den portugisiske stat ejer eller har meget stor indflydelse i den portugisiske stenindustri. De portugisiske arbejdere har en dagløn, der svarer til ca. 2 danske timelønninger, og derudover er kvaliteten af den portugisiske granit betydelig anderledes end den nordiske granit, altså den granit, man har i Norge, Sverige og på Bornholm. Dette bevirker, at der for kantsten af den portugisiske kvalitet går ca. 11 m pr. t, mens der af bornholmsk granit går ca. 8 m pr. t.

Jeg nævner disse ting, for at man her i tinget kan se, hvor ulige konkurrenceforholdene er. Den bornholmske stenindustri har tidligere over for handelsministeriet anmodet om importbegrænsning; således i september 1966 og i oktober 1967, eller spurgt, om man ved vejarbejder, hvor staten ydede tilskud, ville kræve, at man skulle anvende kantsten af samme kvalitet som den bornholmske. Man har derudover henvist til, at der i Norge, som også er EFTA-medlem, overhovedet ingen import er af portugisisk granit.

Svaret til den bornholmske stenindustri har været, at man ikke kunne gennemføre kvantitative importrestriktioner i henhold til EFTA-konventionens artikel 20, før der var sket en kendelig stigning i arbejdsløsheden, hvilket ministeriet ikke mente var tilfældet i 1966-67. Ved en henvendelse til stenindustriarbejderforbundet den 15. marts blev det oplyst, at man for kantstenshuggernes vedkommende i tiden oktober 1968—marts 1969 havde haft en ledighed på 75-80 pct. Gennemsnitsledigheden inden for stenindustriarbejderne har ikke ligget på denne højde, da de er opdelt i grupper, og de, der er beskæftiget med monumenter, bygningssten og lignende faglærte arbejdere, har ikke haft nævneværdig ledighed; hvorimod kantstenshuggerne har været ramt særdeles hårdt.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Det er jo rigtigt, som hr. Bertel Pedersen siger, at i overensstemmelse med den overenskomst, vi indgik med EFTA, afviklede vi importrestriktionerne for kantsten gradvis fra juli 1960 til 1. januar 1966, hvorefter importen blev fri. Det havde virkninger.